

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 59. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA

A maiores kategória tétele

(2023. április 15. 12:00–16:00)

Megénekelte őket – megmentették az életét

A dioszkuroszok, vagyis Kasztór és Polüdeukész (latinul Castor és Pollux) a görög mitológia híres ikerpárja. A spártai királyfiak anyja Léda volt, de míg Kasztórnak Tündareosz király volt az apja, addig Polüdeukész Zeusztól származott (hasonló volt a helyzet nővéreiknél, Helenénél és Klütaimnésztránál – előbbi szépsége vezetett a trójai háborúhoz). A két fivér, akiket rendkívüli testvéri szeretet kötött egymáshoz, nemcsak a harcosokat és a hajótörötteket segítette, hanem a legenda szerint hálájuk mentette meg a Kr. e. 6–5. század nagy költőjének, Szimónidésznek életét is.

Cum cenaret Simonides apud Scopam hominem fortunatum¹ et nobilem cecinissetque id carmen, quod in² eum scripsisset,³ ille⁴ pretium poetae solvere noluit. Scripserat enim Simonides in eo carmine orrandi causa⁵ multa⁶ etiam in⁷ Castorem et Pollucem. Dixit Scopas se dimidium eius, quod pollicitus esset,⁸ pro illo carmine daturum esse. „Reliquum”, ait, „a Tyndaridis,⁹ quos aequo¹⁰ laudavisti, petere potes.”

Ferunt¹¹ paulo post nuntiatum esse Simonidi, ut prodiret,¹² quia iuvenes duo starent ad ianua, qui eum evocarent. Surrexit ille et prodiit, sed neminem vidit. Interim conclave illud, ubi epularetur Scopas, concidit. Ea ruina ipse cum cognatis suis oppressus est: omnes perierunt. Quos¹³ cum humare vellent, non potuerunt eos internoscere, sed Simonides meminerat, quo loco quisque cubuisset.

¹ Jelentése itt: „vagyonos”.

² Ti. „róla” (az ő dicsőítésére).

³ Fordítsa kijelentő módban.

⁴ Ti. Scopas.

⁵ Ablativus: „végett” (vonzata: genitivus).

⁶ A *multus* 3 pluralis neutrum (tehát nem a *causa*-val van egyeztetve), jelentése: „sokat”.

⁷ Ld. a második lábjegyzetet.

⁸ A coniunctivus oka az, hogy a tagmondat acc. c. inf.-től függ – fordítsa kijelentő módban.

⁹ Ld. a *Tyndarides*, *-ae* m. főnevet

¹⁰ „éppen úgy”, „ugyanannyira”

¹¹ A *ferunt* jelentése: „azt mondják”, „beszélnek”, „állítólag”.

¹² Lásd: *prodeo*.

¹³ Ún. relatív mondatfűzés, fordítása: „őket”.